

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu
Lycée franco-finlandais d'Helsinki

Ranskaan suuntautuvat vaihtomatkat

Ohjeita matkaa järjestäville lv 2008-2009

Yleistä

Matkat Ranskaan ja ranskankielisiin maihin sekä yhteistyö ranskankielisten oppilaitosten kanssa on kiinteä osa Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun ohjelmaa. Nämä vaihtojaksot antavat oppilaille mahdollisuuden tutustua Ranskaan tai ranskankielisiin maihin ja siten oppia paremmin tuntemaan kieltä ja kulttuuria. Erityisen tärkeää on, että oppilaat saavat tutustua ranskalaiseen elämäntyyliin asumalla perheessä.

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu panostaa vuosittain vaihtomatkoihin merkittävässä määrin. Koulu vastaa opettajien matkakulujen lisäksi matkoista aiheutuvista päiväraha- ja sijaisuuskuluista. Tämän lisäksi koulu ja ennen kaikkea sen opettajat käyttävät vuosittain huomattavan määrän aikaa suunnittelukokouksiin, matkavalmisteluihin, vaihto-ohjelman valmistelemiseen sekä yhteydenpitoon ranskalaisten että suomalaisten osapuolten kanssa.

Matkat ovat osa Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun opinto-ohjelmaa. Matkat sisältyvät koulun toimintasuunnitelmaan ja ne huomioidaan oppiainekohtaisissa suunnitelmissa. Matkasuunnitelmiin liittyy siten aina luokkatason mukaisia pedagogisia tavoitteita.

Yhden luokan mukaan matkalle lähtee aina kaksi opettajaa. Koulu huolehtii sijaisjärjestelyistä matkojen aikana.

Matkat kestävät viikosta kymmeneen päivään.

Suunnitelmat

Jokaisen matkan hyväksyy viimekädessä rehtori ja siitä syystä vaihtomatkasuunnitelmat tulee esitellä hänelle hyvissä ajoin. Suunnitelmasta ilmenevät seuraavat asiat:

A Yleiset järjestelyt

- matka-ajankohta
- vaihtokoulu ja matkakohde
- ryhmän oppilasmäärä
- matkasta vastaavat opettajat
- oppilaslista
- vanhempien yhteystiedot
- lista ranskalaisista oppilaista
- vastaanottavien perheiden yhteystiedot

B Matkajärjestelyt

- matkustustapa
- matkareitti
- matka-ajat
- matkaliput
- majoitus matkan aikana
- mahdolliset yhteiset lahjat perheisiin
- matkaohjelma ja aktiviteettien organisointi

C Rahoitusjärjestelyt

- rahoitussuunnitelma ja matkabudjetti
- vakuutukset (matkalla lähtevällä lapsella on oltava voimassaoleva vakuutus, joka korvaa paitsi taloudelliset vahingot myös mahdollisen sairastumisen tai onnettomuuden matkan aikana)

D Pedagoginen suunnitelma

- valmistautuminen matkalle ja kohteeseen tutustuminen
- aktiviteetit matkakohteissa
- matkakokemusten dokumentointi ja esittäminen muille

Matkan pedagogiseen suunnitteluun kuuluu muun koulutyön nivominen yhteen matkalla käsiteltävien aihekokonaisuuksien kanssa. Kouluvuoden työn suunnittelussa otetaan huomioon matkakokemusten monipuolinen hyödyntäminen opetuksessa matkan jälkeen (esim. kirjalliset (päiväkirja, kertomus) tai muut (näyttely, esitys, näytäntö, ateljee) tuotokset).

Matkaa suunnittelevat opettajat pitävät apulaisrehtorin koko ajan tietoisena suunnittelun vaiheista.

Vaihdon jälkeen annetaan selvitys rehtorille matkan kustannuksista.

Opettajien osuus

A. Ranskalainen opettaja

- etsii ranskalaisen oppilaitoksen yhteistyössä ranskankielisen opetuksen apulaisrehtorin kanssa
- valmistaa vaihdon olemalla yhteydessä Ranskaan kollegoiden kanssa
- osallistuu valmistaviin kokouksiin vanhempien kanssa ja osallistuu Suomea koskevan ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen
- varmistaa, että ranskankieliset asiakirjat ovat saatavissa suomenkielistä kollegaa varten
- suunnittelee mukaan lähtevän opettajan sijaiselle työn jättämällä hänelle selvät ja tarkat ohjeet (oppitunnin järjestely ja ohjelma, materiaalit jne.)

B. Suomalainen opettaja

- on yhteydessä oppilaiden vanhempiin ja vastaa yhteydenpidosta
- osallistuu kokouksiin vanhempien kanssa
- suunnittelee ja vastaa Suomea koskevan vaihdon yhdessä ranskalaisen opettajan ja vanhempien kanssa

- varmistaa, että suomenkieliset asiakirjat ovat saatavissa ranskankielistä kollegaa varten
- varaa lentoliput koulun yhdyshenkilön kautta, sovittuaan ensin asiasta luokan vanhempien kanssa
- suunnittelee mukaan lähtevän opettajan sijaiselle työn jättämällä hänelle selvät ja tarkat ohjeet (oppitunnin järjestely ja ohjelma, materiaalit jne.)

C. Opettajat yhdessä

- suunnittelevat ja toteuttavat matkan pedagogisen projektin ja siihen liittyvät työt
- muodostavat kirjeenvaihtoparit
- ovat yhteisesti mukana vanhempainkokouksissa, jotka valmistellaan yhdessä
- antavat vaihtolomakkeen ennen lähtöä (yksityiskohtainen matkaohjelma, vaihto-oppilaiden yhteystiedot Ranskassa, jne...)
- varmistavat, että opettajiin saa yhteyden (esim. koulun matkapuhelin)
- vastaanottavat ranskalaiset lentokentällä
- vastaanottavat ranskalaiset koulun tiloissa koulupäivinä

D. Ranskankielisen opetuksen apulaisrehtorin osuus

- koordinoi matkojen valmistelua
- auttaa opettajia löytämään oppilaitoksia Ranskassa
- huolehtii tarvittaessa hallinnollisista kontakteista
- sopii ranskalaisten oppilaitosten kanssa Ranskassa olon ajankohdasta
- voi auttaa matkasuunnitelman pedagogisessa valmistelussa
- huolehtii ranskalaisten vastaanoton juhlavuudesta (liput, radiokuulutus jne.)

E. Vanhempien osuus

- valitsevat keskuudestaan muutaman yhteysvanhemman, sihteerin ja rahastonhoitajan
- etsivät rahoituskeinoja ja osallistuvat yhteisten rahoitusmuotojen suunnitteluun ja toteutukseen.
- laativat matkalle tulo- ja menoarvion sekä tekevät matkan jälkeen yhteenvedon oppilaskohtaisesta matkakustannuksesta
- vastaanottavat vaihto-oppilaat ja huolehtivat perheisiin sijoitetuista oppilaista heidän Suomessa olon aikana (majoitus, täysylläpito, viikonloppuohjelma)
- osallistuvat omalta osaltaan ranskalaisten vierailuohjelman suunnitteluun ja tarvittaessa toteutukseen.
- osallistuvat tarvittaessa Suomessa tehtyjen retkien valvojina
- järjestävät pienimuotoiset loppujuhlat ennen ranskalaisten poislähtöä

Vaihdon rahoitus:

- Huoltajat maksavat oppilasvaihdosta oppilaille syntyvät kustannukset. Oppilaat ja oppilaiden vanhemmat kartuttavat luokan matkakassaa erilaisin keinoin. Talkoovoimin luokka järjestää tempauksia rahan keräämiseksi matkaa varten. Rahat talletetaan luokan yhteiselle tilille, ja tilistä on syytä pitää kirjanpitoa. **Yhteisesti kerätyt rahat luokan tilillä käytetään kaikkien oppilaiden hyväksi.**
- Vuosi ennen matkalle lähtöä tehdään matkan talousarvio ja suunnitelma siitä kuinka rahaa kerätään luokan yhteiselle tilille. Matkavuoden syyslukukauden alussa tehdään tarvittaessa jatkosuunnitelmia rahan keräämiseksi.

- Vanhemmat voivat myös säästää lukukausien aikana rahaa omalle lapselleen matkaa varten, vaikka pääsääntöisesti matkat tulisi rahoittaa luokan yhteisellä talkootoiminnalla. **Nämä lapsikohtaiset rahat on syytä pitää eri tilillä. Vain erikseen säästetyt henkilökohtaiset rahat voidaan palauttaa lapselle, jos matka ei hänen kohdallaan jostain syystä toteudu, esim. muutto.**
- Vanhemmat pitävät vastuuopettajat ajan tasalla luokan varallisuustilanteesta. Vastuuopettajille kerrotaan kuinka rahaa on tarkoitus kerätä yhteisesti ja mahdollisesti oppilaskohtaisesti. Vastuuopettaja suunnittelee yhdessä vanhempien kanssa ohjelman varojen mukaan. Luokan vastuuhenkilöinä raha-asioissa toimivat yhdysvanhemmat tai ne luokan vanhemmat, jotka on valittu kyseiseen tehtävään.
- **Matkan vastuuopettajat eivät osallistu rahan keruuseen eivätkä sen jakamiseen.**
- Luokkien matkabudjetit ovat vaihdelleet paljonkin. **Kustannukset on syytä pitää kurissa**, sillä kaikilla oppilailla tulee olla mahdollisuus osallistua vaihtoon. Menot on syytä mitoittaa vastaamaan luokan varoja.
- Ranskalaisen koulun ystävät ry eli koulun vanhempainyhdistys on tukenut matkalle lähteviä 4. ja 8.luokkia. Yhdistys edellyttää kuitenkin sekä vanhempien, että lasten aktiivista osallistumista toimintaansa. Vanhempien ja lasten odotetaan antavan panoksensa mm. joulumarkkinoiden ja gaalajuhlan valmisteluihin ja järjestämiseen. Tilaisuuksien tuotosta jaetaan avustuksia matkalle lähteville luokille luokan aktiivisuuden mukaan.

Opettajien kustannukset:

- Koulun opettajille matka on virkamatka täysin palkkaeduin. Matkakustannukset koulu korvaa valtion matkustussäännön mukaisesti. Opettajien matkakustannuksista vastaa koulu
- opettajat pyritään mieluiten majoittamaan heidän ranskalaisten kollegoidensa kotiin
- muista mahdollisista kustannuksista, esim. vierailukäynnit, pääsyliput jne. on sovittava aina erikseen etukäteen rehtorin kanssa ja näistä kuluista tuodaan talouspäällikölle asianmukainen kuitti
- Suomen valtion palkkaamille opettajille maksetaan valtion matkustussäännön mukaan päiväraha sekä suunnittelusta 2h/ retkipäivä.
- 8.-luokkien opettajat (ranskan- ja suomenkieliset) vapautetaan mahdollisuuksien mukaan osaksi oppitunneiltaan ranskalaisten Suomessa olon aikana, jotta he voisivat osallistua suunnittelemansa retkiohjelman toteuttamiseen.
- opettajat maksavat henkilökohtaiset menonsa (kahvilakäynnit yms.) itse

Vaihto-luokan vastaanottaminen

- ranskalaisten Suomen vierailun aikana vaihtoluokka ja opettajat noudattavat erikseen sovittua lukujärjestystä ja osallistuvat vaihto-oppilaidensa kanssa yhteisille retkille
- oppilasruokailut järjestetään koulussa, koulun normaaleina ruoka-aikoina

Vaihtomatkat ovat koulu-aikaa

Koulun järjestämät retket ja matkat ovat osa koulutyötä ja niiden aikana noudatetaan koulun järjestyssääntöjä.

Neljänsien luokkien vaihtomatkoihin oppilaat eivät ota matkapuhelimia mukaan. Tämä sääntö on koettu sekä kotien että lasten parhaaksi. Näin vältetään puheluilta, jotka huolestuttavat oppilaita ja vanhempia enemmän kuin rauhoittavat. Vanhemmat saavat opettajiin jatkuvasti yhteyden koulun matkapuhelimen kautta. Matkaan osallistuvat opettajat ovat myös määräjain yhteydessä apulaisrehtoriin, jolta vanhemmat voivat tiedustella kuulumisia matkan aikana.

Jokaiselta matkalle lähtevältä oppilaalta ja hänen huoltajaltaan tullaan pyytämään allekirjoituksella vahvistettu vaihtomatkan sitoutumispaperi, jossa oppilas ja hänen huoltajansa hyväksyvät vaihtomatkan periaatteet sekä matkoille laaditut säännöt.

Mikäli oppilas ei perustellusta syystä voi lähteä vaihtomatkalle, hänelle laaditaan vastaavaksi ajaksi oma opinto-ohjelma ja hänet sijoitetaan matkan ajaksi toiseen luokkaan.